

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATORS' COMPETENCE
AND TEACHERS' PROFESSIONAL STANDARDS PERFORMANCE IN SCHOOLS
UNDER THE SAMUT SAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICES AREA OFFICE

นุชจริย โยดี

Nutchari Yodi

นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Thonburi University

e-mail: amnutchari2537@gmail.com

Received: October,11 2024

Revised: June,9 2025

Accepted: June,26 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2566 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 337 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกระทำและผลสัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการรู้คิด ส่วนด้านการบริการคนอื่นและการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ส่วนด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา, การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู

Abstract

This research aimed to study: 1) the competence level of school administrators under the Samut Sakhon Primary Educational Services Area Office, 2) the level of teachers' performance according to professional standards in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Services Area Office, and 3) the relationship between administrators' competence and teachers' performance according to

professional standards in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Services Area Office in the academic year 2023. The sample group included 337 administrators and teachers. The research instrument used was a questionnaire. Data was analyzed using a statistical software program to find frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The study found that: 1) the overall competence level of school administrators under the Samut Sakhon Primary Educational Services Area Office was high. When considering each aspect, the highest mean was found in action and achievement, followed by cognitive skills, while service to others and support had the lowest mean. 2) The overall performance level of teachers according to professional standards in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Services Area Office was high. When considering each aspect, the highest mean was found in the commitment to developing students to their full potential, followed by the development of practical teaching plans, while the lowest mean was in cooperation with others in the community in a creative manner. 3) A statistically significant relationship existed between administrators' competence and teachers' performance according to professional standards in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Services Area Office at the .05 level.

Keywords: Competence of School Administrators, Performance According to Teachers' Professional Standards

บทนำ

สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุด ที่จะทำหน้าที่สร้างและพัฒนาคนที่ดี มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขด้วยการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อสถาบันการศึกษา จึงเป็นผลให้โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาเช่นเดียวกับโรงเรียนของรัฐให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 5 ส่วน 3 มาตรา 43 ดังนั้นโรงเรียนจะต้องพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน พัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของชาติ การบริหารจัดการการศึกษาภายในโรงเรียนของตนด้วยวิธีการบริหารจัดการที่หลากหลาย จากสภาพในปัจจุบันที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงจากผลที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ข่าวสารและการแข่งขันที่ไร้พรมแดน ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ผู้บริหารจึงต้องมีการนำสมรรถนะต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการสื่อสารที่กระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรได้ใช้ศักยภาพที่ดี ทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการสื่อสารที่กระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรได้ใช้ศักยภาพที่ดี ทำงานให้เกิดผลสูงสุด มีทักษะการบริหารงาน เชิงกลยุทธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ก้าวทันกับยุคโลกาภิวัตน์

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทั้งทางด้านการบริหารและในฐานะผู้ปกครองที่สร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจภายใต้การปกครองของตน ทำให้ครูเกิดพลังในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีสติปัญญาสูงขึ้น ผู้บริหารที่มีสมรรถนะจะสามารถทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ นักเรียนจะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศได้ในอนาคต โดยการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนซึ่งเป็นภาพสะท้อนถึงการพัฒนาของ

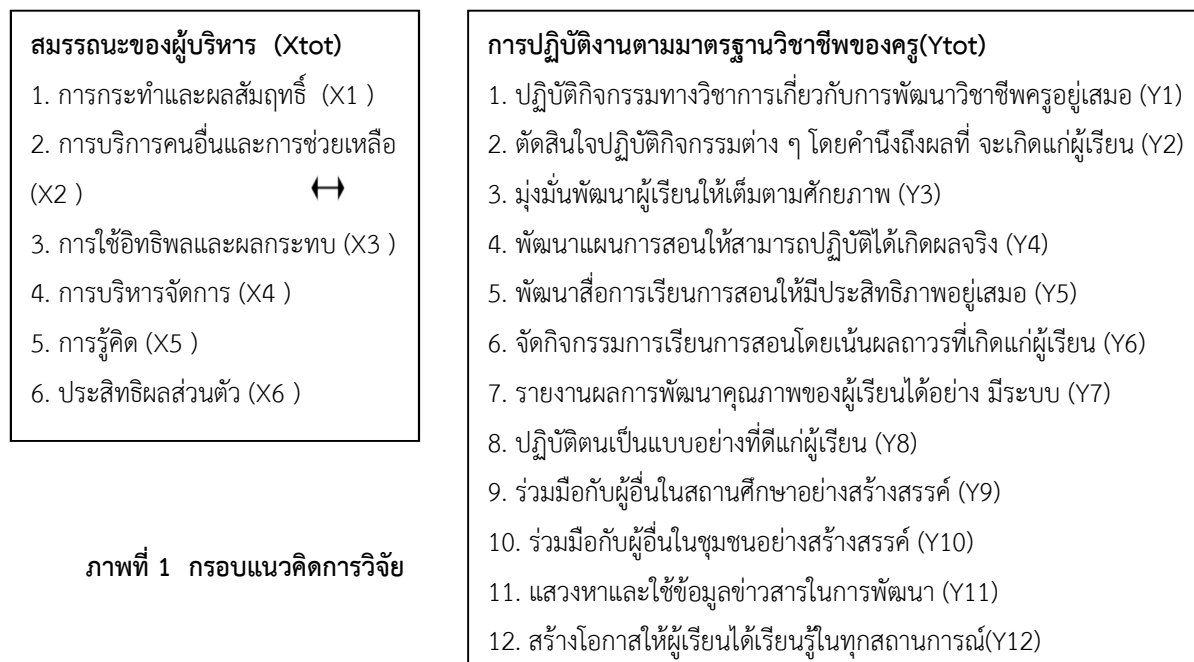
ผู้เรียน ครูจะมีบทบาทที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนสัมฤทธิ์ผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนถ้ายังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ คุณภาพของผู้เรียนก็คงไม่เป็นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ ในส่วนของครูสภาเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติครูพุทธศักราช 2488

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นที่น่าเชื่อถือศรัทธาในการส่งเสริม สนับสนุน ผลักดัน กระตุ้น และจัดการให้ครู นักเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายหรือเป็นการรับผิดชอบภาระงาน และใช้ความสามารถที่เหมาะสมสอดคล้องกับบทบาทที่ปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จอย่างโดดเด่นกว่าผู้อื่น ซึ่งเรียกว่า สมรรถนะ (competency) ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการคุณภาพและสนับสนุนการพัฒนาปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง หรืออาจกล่าวได้ว่าสมรรถนะนั้นเป็นอาวุธสำคัญคู่กายที่มีอยู่ในตัวตนของผู้บริหารสถานศึกษามีอาจชี้นำไปสู่ความสำเร็จได้ แนวความคิดเรื่องสมรรถนะ (competency) จึงเข้ามามีบทบาทและนำมาใช้ในการจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นเพราะการกำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงาน อีกทั้งยังนำหลักการแนวความคิดมาใช้ในการดำเนินงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในหลายมิติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องใช้ความสามารถที่มีอยู่มาบริหารจัดการการศึกษาและภาระงานที่รับผิดชอบอยู่ให้เกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,136 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 102 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2,034 คน จากโรงเรียน 102 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 337 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 102 คน และครูผู้สอน จำนวน 235 คน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อน ที่ระดับ 0.05 และใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามตำแหน่ง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีการกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหาร มี 6 สมรรถนะ ประกอบด้วย 1.) การกระทำและผลสัมฤทธิ์ 2.) การบริการคนอื่น และการช่วยเหลือ 3.) การใช้อิทธิพลและผลกระทบ 4.) การบริหารจัดการ 5.) การรู้จักคิด 6.) ประสิทธิภาพส่วนตัว
2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน 1.) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2.) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3.) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4.) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5.) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6.) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวร ที่เกิดแก่ผู้เรียน 7.) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8.) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน 9.) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10.) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11.) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12.) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนของช่วงน้ำหนักคะแนนตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของ ลิเคิร์ต (Likert's five Rating Scale) มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนของช่วงน้ำหนักคะแนน ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของ ลิเคิร์ต (Likert's five Rating Scale) มีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้มีการพัฒนาเครื่องมือตามกระบวนการโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของผู้บริหาร รวมถึงรายละเอียดของการปฏิบัติงานของครู จากนั้นนำข้อมูลที่ศึกษามาสร้างเครื่องมือภายใต้การให้ คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และนำมาปรับแก้ไขตามรายละเอียดของตัวแปร เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือ IOC (index of Item objective congruence โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากการทดลองใช้ (try out) มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป มีค่าเท่ากับ .981

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์เพื่อหาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือ การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า การกระทำและผลสัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการการรู้ ส่วนด้านการบริการคนอื่นและการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .946**

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวมีประเด็นที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับของวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า การกระทำและผลสัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ส่วนการบริการคนอื่นและการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาความคิดริเริ่มในการประยุกต์ใช้หลักการบริหารที่ทันสมัยและสอดคล้องกับนโยบายต่าง ๆ หาแนวคิดใหม่ ๆ มีการสืบค้นข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาพัฒนาพัฒนาสถานศึกษา มีการพัฒนางานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่องโดยมุ่งหวังผลสัมฤทธิ์อย่างมีคุณภาพครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรลุนันท์ น้าพอง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี ผลต่อประสิทธิภาพผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีสมรรถนะโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และด้านการมีวิสัยทัศน์ศูนย์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร ช่อชิต (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องสมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามีขั้วมีเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ การมุ่งผลสัมฤทธิ์การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและ จูงใจ การทำงานเป็นทีม และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ส่วนด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีวิธีการปรับเปลี่ยนจัดการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม มุ่งพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจและความต้องการทำ โดยมีการวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาที่แท้จริงของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณัฐพล ดอนตะโก (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณธรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านปฏิบัติกิจกรรมวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .946** ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะช่วยให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำ จึงจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการบริหารงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และตระหนักถึงการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญยิ่งต่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ แสงวัน (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์อย่างสูงมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .013 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนภารัตน์ ห่อเจริญ (2559) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความเห็นอกเห็นใจในการทำงาน ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีความร่วมมือร่วมใจกับผู้อื่น และจัดการความขัดแย้งกับผู้อื่นเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้

2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ยอมรับความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา

2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยเข้าไปอยู่ในพื้นที่เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากกว่าเดิม

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2560) *แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579* สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- กนกกร จุลินทร. (2560). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาชัยมฤฎ* สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี :มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์.(2555). *การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
- มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นุชนรา รัตนศิริประภา. (2561). *สมรรถนะของผู้บริหารการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10.
- นลพรรณ ศรีสุข. (2564). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.
- ภคินี มีวารา.(2565). *สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา*
- วิมลรัตน์ ศรีสำออง. (2564). *สมรรถนะหลักทางการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม.*
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.(2546). *ชุดฝึกอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- Brophy, J. (1996). *Teaching problem students*. New York : The Gilford.
- Burden, P.R. (1995). *Classroom management and discipline : Methods to facilitate cooperation*. New York : Longman.
- Gagne, R. M. & Briggs, L. J. (1974). *Principles of instructional design*. New York : Rinehart & Winston.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York : McGraw-Hill.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration : Theory, research and practice* (6th ed.). New York : McGraw - Hill.
- Kauchak, D.P & Eggen,P.D. (1998). *Learning and teaching : Research-based method* (3nd ed.). New York : Allyn & Bacon.
- Marmon, D.H. (2002). *Core competencies of professional service providers in federally funded education programs*. Knoxville, UT : The University of Tennessee.